

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/193/2016
Identifikačné číslo spisu: 7715215438
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7715215438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu P. L., bývajúceho vo L., zastúpeného Mgr. Štefanom Jakobom, advokátom so sídlom v Košiciach, Nerudova č. 9, proti žalovanému AGRO-Land SK, s.r.o., so sídlom v Malčiciach, IČO: 47 153 733, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák & Partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 27, IČO: 36 861 472, o nahradenie prejavu vôle a o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 24 C 380/2015, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 18. apríla 2016 sp. zn. 6 Co 91/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len „odvolací súd“) uznesením z 18. apríla 2016 sp. zn. 6 Co 91/2016 potvrdil uznesenie Okresného súdu Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 9. septembra 2015 č.k. 24 C 380/2015-25 v spojení s opravným uznesením z 1. februára 2016 č.k. 24 C 380/2015-60, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie zakazujúce žalovanému po dobu dvoch rokov od doručenia tohto uznesenia nakladať s nehnuteľnosťami špecifikovanými vo výroku uznesenia súdu prvej inštancie.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Namietal, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, nevysvetľujúce všetky relevantné skutkové a právne závery, z ktorých odvolací súd vyvodil opodstatnenosť nariadenia predbežného opatrenia. Navyše, rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Zároveň poukázal na to, že žalovaný aj napriek zákazu nakladať s nehnuteľnosťami, s týmito nakladá a tým marí účel sledovaný žalobcom, o čom svedčí aj dohoda o zrušení kúpnej zmluvy č. 119921, ktorú pripojil k svojmu vyjadreniu.

4. Dovolanie bolo podané 25. mája 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a v možnosti uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6.1. Dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6.2. Tie dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

7. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 6.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

9. Dovolanie smeruje v danom prípade proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky tých uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie procesne prípustné. Navyše, dovolanie proti uzneseniu o predbežnom opatrení bolo v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. neprípustné.

10. Dovolanie žalovaného by vzhľadom na vyššie uvedené bolo prípustné iba vtedy, ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolateľ nenamietal, že v konaní došlo k procesným vadám vymenovaným v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; vady tejto povahy nevyšli v dovolacom konaní najavo.

11. Dovolateľ zastáva názor, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle ustanovenia § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Najvyšší súd už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

12. Dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti vyplývajúce z § 157 ods. 2 O.s.p., je nekonkrétne, arbitrárne, nedostatočne odôvodnené. Podľa jeho názoru je toto rozhodnutie nepreskúmateľné.

12.1. Dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 111/1998). Na záse, že nejde o vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016; obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska - v dovolaním napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené všetky jeho podstatné dôvody.

12.2. Najvyšší súd už v minulosti konštatoval, že ak je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neodníma sa tým účastníkovi možnosť uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia (vid' napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015, 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015 a 1 ECdo 10/2014).

12.3. Ústavný súd sa v náleze sp. zn. III. ÚS 551/2012 „väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

13. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (vid' judikát R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

14. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. do 30. júna 2016 nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností (porovnaj judikáty R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

15. Najvyšší súd k vyššie uvedenému dodáva, že aj podľa názoru ústavného súdu „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (sp. zn. IV. ÚS 196/2014).

16. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného nevyvolalo účinok, ktorý

by umožnil uskutočniť meritórny dovolací prieskum; vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.